

Amsterdam Museum verhuist tijdelijk naar Hermitage Amsterdam

Meerjarige vaste presentatie, tijdelijke tentoonstellingen en programmering

Het Amsterdam Museum verhuist naar de Hermitage Amsterdam en is daar vanaf zaterdag 5 maart 2022 geopend voor publiek. De huidige locatie van het Amsterdam Museum, het voormalige Burgerweeshuis aan de Kalverstraat 92, sluit voor publiek in verband met een grootschalige renovatie. Het Amsterdam Museum toont vanaf maart 2022 tot in 2025 in de Amsterdam Museum-vleugel van de Hermitage een geheel nieuwe collectiepresentatie die naast de traditionele geschiedenis van Amsterdam ook veel ruimte biedt aan tegengeluiden en minder bekende en recentere geschiedenissen van de stad. Daarnaast zijn in wisselende tentoonstellingen ook bewoners en liefhebbers van de stad aan het woord om 'hun Amsterdam' te laten zien. De dependance van het Amsterdam Museum in de Hermitage zal de bezoeker met bekende objecten uit de collectie en nieuwe of minder bekende werken en een meerstemmig verhaal vooral laten zien dat er niet één geschiedenis van de stad is.

In de vaste chronologische presentatie over de geschiedenissen van Amsterdam; *Panorama Amsterdam: een levende geschiedenis van de stad*, geven bekende maar ook nieuwe en onbekende verhalen over, en perspectieven op, het verleden van Amsterdam een indruk hoe Amsterdam zich heeft gevormd en nog altijd ontwikkelt. Daarnaast zullen er ook kleinere tentoonstellingen te zien zijn die elk half jaar wisselen. Het Amsterdam Museum organiseert tevens een uitgebreid educatie- en publieksprogramma in zijn tijdelijke onderkomen in de Hermitage.

Vaste collectiepresentatie: *Panorama Amsterdam: een levende geschiedenis van de stad*

In de collectiepresentatie *Panorama Amsterdam: een levende geschiedenis van de stad* staan ruim 250 objecten centraal die de bezoeker een veelzijdig beeld geven van de vele geschiedenissen van de stad Amsterdam: klassieke iconen uit de stadscollectie maar ook nieuw of zelden getoond werk.

De door Studio L A ontworpen presentatie kent twee met elkaar communicerende delen. Op de buitenwand is chronologisch een greep uit de verhalen van de stad te zien. De bezoeker loopt door het verleden van Amsterdam en krijgt een indruk hoe de stad en de inwoners zich ontwikkelden. Grote en belangrijke gebeurtenissen hebben daar een plek in, en er wordt stilgestaan bij hoe er in de betreffende tijd tegen de stad aan werd gekeken en hoe dat zich vertaald heeft in de museumcollectie. In de ruimte midden in de zaal, die fungeert als laboratorium, wordt ingezoomd op thema's die nauw verbonden zijn met de stad maar die in het verleden buiten het grote verhaal van Amsterdam gelaten werden – bewust verzwegen of over het hoofd gezien. 'Binnen' en 'buiten' vormen relaties met elkaar, waardoor bijzondere en verrassende kruisverbanden ontstaan. Thema's als wetenschap, handel, vrouwenemancipatie, Tweede Wereldoorlog, protesten, Ajax, migratie en seksuele vrijheid komen bijvoorbeeld aan bod. De presentatie eindigt boven op het laboratorium met uitzicht op de grote zaal: een plek voor reflectie en uitwisseling van ervaringen. Tot 2025 zullen hier verschillende *artists-in-residence* hun eigen reflecties op de verhalen en het verleden van de stad presenteren. De presentatie *Panorama Amsterdam* fungeert als proeftuin. In opmars naar de verbouwde hoofdlocatie experimenteert het Amsterdam Museum hier de komende jaren met nieuwe perspectieven op de veelzijdige stadsgeschiedenis en de rijke collectie van de stad Amsterdam.

Artist Impression tentoonstelling *Panorama Amsterdam*.
Amsterdam Museum in de Hermitage Amsterdam. Beeld: Studio L A

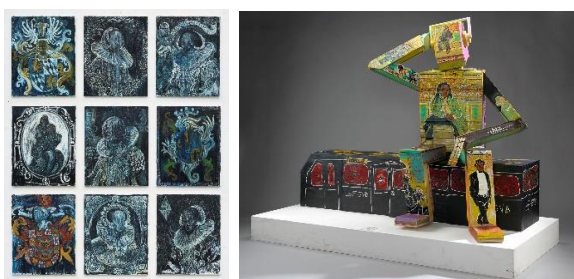
Naast klassieke topstukken uit de stadscollectie zoals *Gezicht op Amsterdam in vogelvlucht* van Cornelis Anthonisz (ca. 1505-1553), *de Dam* van Johannes Lingelbach (1622-1674) en draaiorgel 'Het Snotneusje' zijn ook recentere aanwinsten als *M54* van Brian Elstak (1980) en *Monuments of Regents* van Johannes Vermeerprijs-winnaar Natasja Kensmil (1973) te zien. Met het negenluik

Monuments of Regents toont Kensmil een nieuw perspectief op de regentessen die zich in de 17-de eeuw lieten vereeuwigen. Het liefdadigheidswerk van regentessen was alleen weggelegd voor vrouwen uit de hogere sociale lagen, in feite dus op basis van door (hun) mannen vergaarde rijkdom. Het koloniale systeem was destijds voor veel van hen het fundament voor macht en rijkdom, maar maakte ook liefdadigheid mogelijk. Dat ongemakkelijke contrast wordt nog scherper omdat naast het werk van Kensmil de *Regentessen van het Burgerweeshuis* door Adriaen Backer uit 1683 hangt. In het laboratorium wordt verteld wat *niet* op dit portret te zien is, namelijk dat de positie van alle vier deze vrouwen sterk verbonden is aan de VOC. Bovendien werden door de eeuwen heen veel van de aan hun zorg toevertrouwde weesjongens ingezet als personeel op schepen van VOC en WIC. De bezoeker wordt daarmee gevraagd om na te denken wat dat betekent voor hun perspectief op deze regentessenvrouwen. Doet het iets af aan hun liefdadigheid.

Topstukken uit de collectie van het Amsterdam Museum. V.l.n.r. *de Dam* van Johannes Lingelbach (1622-1674), draaiorgel 'Het Snotneusje' en *Gezicht op Amsterdam in vogelvlucht* van Cornelis Anthonisz (ca. 1505-1553)

Ook *M54* van Brian Elstak wordt gekoppeld aan één van de klassieke objecten uit het Amsterdam Museum, namelijk het *Familieportret van de familie Bas* door Dirck van Santvoort uit 1635. Waar *M54* aan de buitenwand een verhaal vertelt over de verhouding tussen het centrum van de stad en Zuidoost in de huidige tijd, gaat het werk in het laboratorium een relatie aan met het allereerste begin van de Bijlmer, de inpoldering van het Bijlmermeer. De pater familias op het familieportret, Dirck Jacobsz Bas behoorde tot de mensen die die inpoldering financierden en daarom ook tot de eerste landeigenaren. Hij liet een buitenplaats bouwen op de plek waar tegenwoordig de Bijlmerweide is. Bas was ook bewindhebber van de VOC en burgemeester. Die combinatie van betrokkenheid bij koloniale handel en politieke macht zien we terug bij een groot deel van de eerste inpolderaars.

Monument of Regents, Natasja Kensmil, 2018-2019 en *M54*, Brian Elstak, 2017. Collectie: Amsterdam Museum.

Enkele voorwerpen die zich al langer in de collectie van het Amsterdam Museum bevinden maar nog niet vaak het depot verlieten, zijn ook terug te vinden in de collectiepresentatie *Panorama Amsterdam*. Bijvoorbeeld een 700 kilo wegend marmeren borstbeeld van Dora Haver (1856-1912), dat werd gemaakt in opdracht van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht in 1913. Het werd geschonken aan de stad en geplaatst in het Stedelijk Museum (het is dus al meer dan 100 jaar in de stadscollectie) maar de directeur van het Stedelijk Museum liet de naam van Haver van de sokkel verwijderen omdat hij de kiesrechtstrijd buiten het museum wenste te houden. In 1921 werd de naam weer toegevoegd. Vrouwenkiesrecht was toen een feit.

Buste Theodora Haver, Jo Schreve-IJzerman, 1914

Wisselende tentoonstellingen

Naast de collectieopstelling zijn er in het tijdelijk onderkomen van het Amsterdam Museum in de Hermitage verschillende tijdelijke tentoonstellingen te zien, die gemiddeld een halfjaar te zien zijn.

Collecting the City #1

In het project *Collecting the City* (2021-2025) 'verzamelt' het Amsterdam Museum samen met gemeenschappen, particulieren en instellingen in Amsterdam de verhalen en objecten van de stad van nu. De verzamelde verhalen en objecten van partners worden in de vier zalen van *Collecting the City* afwisselend getoond. De presentaties wisselen elke zes maanden. Van 5 maart 2022 tot september zijn te zien:

- *Jacob Geel Vertelt: terug naar een verbonden buurt* van Fouad Lakbir, Jesper Buursink en MAP (Moving Arts Project): Bewoners van de reeds afgebroken panden in de Jacob Geel-buurt vertellen hun verhaal over gedwongen afscheid nemen van hun buurt.
- *Specerijen!* door Julie Ng van de Stichting Meer Dan Babi Pangang: over de Aziatische invloed op de Nederlandse eetcultuur, aan de hand van vijf specerijen. Hoe zijn deze in Nederland beland en hoe worden ze tegenwoordig gebruikt in de Nederlandse keuken? Culinaire experts reflecteren op dit thema.
- In de laatste drie ruimtes van *Collecting the City #1* vindt een bijzondere samenwerking plaats met 'Museum de Hoek' waar 23 buurtmusea uit Amsterdam in wisselende samenstelling kleine tentoonstellingen maken. De eerste presentatie wordt gemaakt

door het Cacaomuseum, Museum Perron Oost, Buurtmuseum Indische Buurt en het Multatuli Museum.

Welkom in de Noordside. Een hartenkreet voor de solidaire stad

In de tentoonstelling *Welkom in de Noordside* neemt het collectief Verdedig Noord, bezoekers mee naar Amsterdam Noord. Zij brengen het stadsdeel letterlijk in huis door iconische plekken van Noord in de museumzalen na te bouwen: Bezoekers maken kennis met bijvoorbeeld de lokale snackbar, de kapper of de trappenhuizen. Met objecten en teksten toont Verdedig Noord het sociale weefsel van de verschillende wijken en bewoners in Amsterdam Noord. Die verbondenheid wordt bedreigd door gentrificatie. Het collectief pleit ervoor om meer oog voor het belang van het sociale weefsel van het stadsdeel en de verbondenheid te hebben. Tijdens de tentoonstelling zijn er enkele concertavonden in Muziekgebouw aan het IJ te bezoeken. Welkom in de Noordside is door het Amsterdam Museum gerealiseerd in samenwerking met mensen van het collectief Verdedig Noord, Productiehuis Noord en het Muziekgebouw aan het IJ.

Koloniale verhalen: Work in progress

In de tijdelijke tentoonstelling *Koloniale verhalen: Work in progress* kijkt het Amsterdam Museum kritisch naar de sporen van het koloniale verleden in het museum. Bijna 100 jaar geleden, in 1926, kreeg Amsterdam er twee musea bij: een groot Koloniaal Instituut (het huidige Tropenmuseum) gevestigd in een van de meest monumentale gebouwen van de stad, en het Amsterdams Historisch Museum (het huidige Amsterdam Museum), gehuisvest in de oude Waag op de Nieuwmarkt. Het Koloniaal Instituut ging over Nederlandse overzeese gebieden en het Amsterdams Historisch Museum kreeg veel oud stadsbezit in de collectie. Hoewel het stadsmuseum vanuit deze ontstaansgeschiedenis geen typisch koloniale collectie heeft, wil en moet het Amsterdam Museum vandaag de dag wel de vraag stellen hoe het museum op een relevante manier kan omgaan met het koloniale verleden van Amsterdam.

Het museum leverde met tentoonstellingen als *De Gouden Koets* (18 juni 2021 – 27 februari 2022) en het besluit om de term 'Gouden Eeuw' niet meer als containerbegrip voor de hele zeventiende eeuw in alle facetten te gebruiken (september 2019) een bijdrage aan een breder beeld van de Amsterdamse en Nederlandse geschiedenis. Tegelijkertijd staat het Amsterdam Museum nog aan het begin van een (zelf)onderzoek naar de vele manieren waarop de stad is verknoopt met het koloniale verleden en hoe deze verhalen hierover zijn terug te vinden in de collectie en de museale praktijk. Het is "work in progress". In deze tentoonstelling laat het Amsterdam Museum zien hoe het koloniale verleden op dit moment onderzocht wordt. Wat levert nieuw onderzoek op, bijvoorbeeld zoals dat onlangs is verricht door de stad Amsterdam naar het slavernijverleden? Welke verhalen zijn wel of juist niet vertegenwoordigd? Hoe spelen kunstenaars een rol in het kritisch herbeschuwen van de collectie? En hoe verzamel je de verhalen die voortkomen uit de maatschappelijke ontwikkelingen van dit moment?

Margriet Schavemaker, artistiek directeur Amsterdam Museum: *"Met deze vaste presentatie en tijdelijke tentoonstellingen en een uitvoerig publieksprogramma hopen we ons publiek ook de komende jaren wanneer onze hoofdlocatie aan de Kalverstraat verbouwd wordt, interessante en meerstemmige verhalen over de stad Amsterdam te kunnen vertellen. We hebben zelf nieuwe perspectieven in onze eigen collectie gevonden door samen te werken met anderen en we tonen dat je vanuit verschillende kanten naar bepaalde periodes in de geschiedenis van de stad Amsterdam kan kijken."*

Renovatie, restauratie en verbouwing Kalverstraat 92

Het Amsterdam Museum en de Gemeente Amsterdam werken samen aan de renovatie, restauratie en verbouwing van het bestaande museumcomplex aan de Kalverstraat, het voormalige Burgerweeshuis. In afwachting van de omgevingsvergunning gaan de voorbereidingen voor deze verbouwing gestaag door. Vanaf maandag 28 februari is de locatie aan de Kalverstraat niet meer toegankelijk voor publiek. Tijdens de meerjarige verbouwing programmeert het Amsterdam Museum onder andere in de Amsterdam Museum-vleugel in de Hermitage Amsterdam.

De tijdelijke locatie van het Amsterdam Museum in de Hermitage Amsterdam (Amstel 51) is geopend voor publiek vanaf zaterdag 5 maart 2022. Het ontwerp van de presentatie wordt gemaakt door Studio L.A. Het Amsterdam Museum wordt structureel ondersteund door de Gemeente Amsterdam en de VriendenLoterij. De presentaties van het Amsterdam Museum in de Hermitage worden mede mogelijk gemaakt door het Mondriaan Fonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Noot voor redactie/ niet voor publicatie:

Met vragen of verzoeken richt u zich tot Kim Koopman (persvoorlichting), k.koopman@amsterdammuseum.nl of 06 - 22 92 77 29.

Amsterdam Museum, Kalverstraat 92 Amsterdam: locatie gesloten vanaf maandag 28 februari 2022.

- Tot en met 27 februari 2022: tentoonstelling De Gouden Koets.

- Tot en met 27 februari 2022: tentoonstelling Vrijdenkers, van Spinoza tot nu.

Amsterdam Museum in de Hermitage: Geopend vanaf zaterdag 5 maart 2022

Nieuw bezoekadres (vanaf 5 maart 2022)

Amsterdam Museum in de Hermitage

Amstel 51, 1018 EJ Amsterdam.

www.amsterdammuseum.nl

Tickets via: www.amsterdammuseum.nl

Nieuwe kantoorgegevens (vanaf 28 februari 2022)

Kantoor Amsterdam Museum

Herengracht 603, 1017 CE Amsterdam
Algemeen telefoonnummer: 020 523 1822

Pas a.u.b. onze nieuwe (tijdelijke) bezoek- en kantoorgegevens aan in uw administratie.

Op de hoogte

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de nieuwe presentatie van het Amsterdam Museum en/of bij een voorbezichtiging op donderdag 3 maart 2022 13.00-15.00 uur, aanwezig zijn? Geef dit vast aan middels een mail naar pr@amsterdammuseum.nl dan ontvangt u te zijner tijd een uitnodiging.

Afbeeldingen

Afbeeldingen bij dit bericht en andere afbeeldingen zijn high res te downloaden via deze link: <https://we.tl/t-fr3p4kxZYa>